

[Justitsministeren]

svensk selskab, der havde en lille aktiepost i det pågældende danske selskab.

Det var ikke noget, vi kom ud for dengang, men med den sammensætning, der er i dag i dansk industri, tror jeg, at man oftere kan komme ud for det, og det er sådanne hindringer, vi gerne vil fjerne. Det skulle ikke være en principiel ændring i forhold til det, vi har i dag. Det vil jeg gerne sige til hr. Korneliusen: hvis man under arbejdet i udvalget kunne nå frem til en begrænset liberalisering på det område, så tror jeg, det ville være i vor egen interesse.

(Kort bemærkning).

Korneliusen (S):

Det er kun for at sætte en lille misforståelse på plads. Vores ellers meget korrekte justitsminister kom til at misforstå mig. Jeg spurgte faktisk ikke til § 1, nr. 2, men til § 1, stk. 2: »virksomheder, som staten ejer, er ikke omfattet af loven.« Og det er jo en ganske anden sag. Nu kan vi tage den videre diskussion oppe i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 4:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af straffelovens bestemmelser om særforanstaltninger og forvaring.

Af Carsten Andersen (SF) m.fl.
(Fremsat 13/10 87).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det fremsatte forslag ligner i det væsentlige det beslutningsforslag, som vi behandlede i foråret 1983, og det var et forslag, der ikke kunne opnå flertal her i Tinget.

Forslaget går ud på, at domme afsagt i henhold til straffelovens §§ 68-70 skal indeholde en længstetid for opholdet af samme varighed, som en straf ville have medført.

Jeg vil gerne fremhæve, at straffelovens § 72 indebærer, at personer, der er omfattet af dette beslutningsforslag, hvert halve år kan få prøvet spørgsmålet om foranstaltningens ophævelse ved domstolene. I den forbindelse gælder, at personer, der dømmes til anbringelse i institution i henhold til straffelovens § 71, skal have beskikket bistandsværge, der ligesom anstalten og den dømte selv eller eventuelt hans tidligere forsvarer kan begære spørgsmålet indbragt for retten. Der er altså en vidtgående adgang til at få prøvet anbringelsen.

Jeg vil gerne minde om, at den nugældende udformning af bestemmelserne i straffelovens §§ 68-70 stammer fra lovændringer i 1973 og 1975, og disse ændringer byggede på Straffelovrådets betænkning fra 1972. Spørgsmålet om tidsubestemtheden af foranstaltninger over for psykisk afvigende lovovertrædere, der friindes for straf efter lovens § 16, er behandlet i betænkningen fra 1972. Det er side 40.

Straffelovrådet konkluderede dengang for så vidt angår sindslidende lovovertrædere, at anvendelsen af tidsubestemte foranstaltninger stemmer bedst med de forebyggende og terapeutiske retningslinjer, som præger disse afgørelser. Så tilføjede Straffelovrådet, at når reglerne indrettes således, at der i fornødent omfang er mulighed for at få rejst spørgsmålet om ændring eller ophævelse af de trufne foranstaltninger, kunne der efter Straffelovrådets opfattelse ikke være grund til at indføre nogen form for tidsbegrænsning af foranstaltninger. Jeg har fremhævet så stærkt, hvad Straffelovrådet skrev dengang, for jeg synes faktisk, at det stadig er gældende. Jeg kan da også tilføje, at Retslægerådet flere gange har udtalt sig på linje med Straffelovrådet.

Specielt med hensyn til spørgsmålet om at fastsætte en længstetid for forvaringsdomme efter straffelovens § 70 vil jeg gøre opmærksom på, at forvaring i praksis kun anvendes i helt ekstraordinære tilfælde, hvor der foreligger gentagen volds kriminalitet, og hvor idømmelse

[Justitsministeren]

af en tidsbestemt fængselsstraf findes utilstrækkelig til at forebygge den farlighed, som gerningsmanden udviser.

Et af formålene med at anvende forvaring i stedet for fængselsstraf ville gå tabt, hvis der skulle fastsættes en længstetid. Det kunne måske tværtimod være nærliggende at overveje, om der skulle fastsættes en mindstetid for varigheden af forvaringsdommen.

I øvrigt anvendes forvaring meget sjældent. Jeg kan oplyse, at der ifølge kriminalstatistikken i 1984 blev afsagt én dom til forvaring og i 1985 ligeledes én dom.

For så vidt angår beslutningsforslagets punkt b vil jeg fremhæve, at der ved domstolens afgørelse af disse spørgsmål ikke blot indgår behandlingsmæssige overvejelser, men også i vurderingen indgår proportionalitetshensyn og hensynet til borgernes retsbeskyttelse, hvad der også er noget ganske naturligt og nødvendigt og noget, vi er nødsaget til at gøre.

Hertil kan føjes, at anklagemyndigheden i disse sager, når der er tvivl om sagernes udfald, vil forelægge sagen for vores mest sagkyndige og samtidig uafhængige organ, nemlig Retslægerådet.

På baggrund af det, jeg her har sagt, finder jeg ikke, at der er grundlag for at overveje en ændring af bestemmelserne i straffelovens §§ 68-70. Hensynet til retssikkerheden både i forhold til den dømte og i forhold til samfundet er efter min opfattelse opnået med adgangen til efter straffelovens § 72 at få spørgsmålet om foranstaltningens ophævelse prøvet ved domstolene hvert halve år.

Torben Lund (S):

Jeg vil gerne starte med at sige, at man da selvfølgelig kan have sympati for tankegangen i det forslag, der ligger her. Tidsbestemte strafforanstaltninger, hvad enten det drejer sig om forvaring eller det drejer sig om andre foranstaltninger, er selvfølgelig noget ubehageligt og noget, vi skal være meget varsomme med.

Men når det er sagt, er jeg også nødt til at sige, at vi fra Socialdemokratiets side ikke kan støtte, at der bør indføres en længstetid for ophold, når det drejer sig om særforanstaltninger og forvaring. Vi mener, at det er en for firkantet måde at betragte tingene på, og jeg vil måske specielt vedrørende forvaring sige, at jeg vil

være overordentlig betænkelig ved, at der ville komme et absolut sluttidspunkt, hvor man ville være nødt til, hvis vi lavede så firkantede regler, at sætte den pågældende ud fra særforanstaltningen og ud i samfundet. Så af retssikkerhedsmæssige grunde kan vi ikke støtte den del af forslaget.

Men vi vil gerne være med til under udvalgsarbejdet – det tror jeg der kunne være brug for – at se på, hvordan praksis er, når det drejer sig om særforanstaltninger. Vi skal i Retsudvalget prøve at indhøste nogle oplysninger om, hvor lang tid disse særforanstaltninger efter den ene eller den anden bestemmelse rent faktisk udstrækker sig i praksis set i forhold også til de lovovertrædelser, det drejer sig om.

Lad os få noget mere oplysning om det i udvalget. Med hensyn til punkt b, hvor man foreslår, at der skal deltage en psykiatrisk sagkyndig og en repræsentant fra patientorganisationerne, når retten skal tage stilling til, om en foranstaltning skal opretholdes eller ændres eller helt ophøre, vil jeg sige, at det mener vi heller ikke er en hensigtsmæssig måde at gøre det på. Vi mener, det må være en juridisk dommer, der træffer afgørelsen. Men også her vil vi naturligvis godt være med til at drøfte, om den vejledning, som den juridiske dommer får forud for, at der skal træffes en afgørelse, herunder også den psykiatriske vejledning og behandlingsmæssige vejledning, der skal til, er tilstrækkelig efter de nuværende regler.

Jeg kan altså ikke give tilslutning til beslutningsforslaget.

Fischer (KF):

Beslutningsforslaget udmærker sig efter min opfattelse ikke ved en overbevisende argumentation for det fremførte synspunkt om, at sanktioner i straffelovens §§ 68-70 skal indeholde en længstetid af samme varighed, som en straf ville have medført. Dels ser forslagsstillerne jo bort fra, at der ikke umiddelbart kan drages en sammenligning mellem forbrydelser efter straffelovens almindelige regler og de her nævnte foranstaltninger, der vedrører de i straffelovens § 16 omtalte personer, nemlig sindslidende, åndssvage eller personer, der kan sidestilles hermed.

For de i straffelovens § 16 nævnte personer må behandlingsaspektet være mere afgørende end at opstille en summarisk tidsramme for op-

[Fischer]

holdets ophør. Det må også være temmelig umuligt for domstolene at sætte en tidsgrænse for et behandlingsforløb. Forslagsstillerne nævner heller ikke den kendsgerning, at disse sindslidende jo ikke befinder sig i nogen retsløs tilstand. Anklagemyndigheden, anstaltsledelsen, bistandsværgen eller den dømte selv kan jo hvert halve år indbringe sagen om ændring eller ophævelse af en foranstaltning efter §§ 68-70 for domstolene, der så ved kendelse tager stilling til, om sanktionen stadig skal fastholdes.

Med hensyn til beslutningsforslagets punkt b, der omhandler en ændring af rettens sammensætning, bl.a. med en repræsentant for en interesseorganisation, kan vi heller ikke se det velargumenterede i en sådan ændring.

Vi mener, at såvel den anbragtes retsbeskyttelse samt hensynet til borgernes retsbeskyttelse er varetaget af, at domstolen i tvivlstilfælde vil forelægge sagen for Retslægerådet og inddrage deres vurdering i sagen. Men vi er på samme måde, som hr. Torben Lund fremførte det, indstillet på i Retsudvalget at analysere og se på, hvorledes praksis i disse forhold har udviklet sig.

Elsebeth Kock-Petersen (V):

Jeg kan indlede med at sige, at vi i Venstre heller ikke kan støtte dette forslag. Vi mener ikke, der er behov for ændringerne. Vi mener faktisk, som justitsministeren også har redegjort for, at de retssikkerhedsregler, der er inden for dette område, er fuldt betryggende. Jeg vil heller ikke skjule en vis forundring over, at SF kommer med dette forslag, som jeg ikke synes virker voldsomt gennemarbejdet. Det er sådan en rent kvalitetsmæssig bedømmelse, om jeg så må sige. Men rent politisk er vi absolut også uenige, fordi vi synes, at forslaget overser, at den gruppe, vi taler om her, er de psykisk afvigende lovovertrædere. Vi havde en meget interessant diskussion i sidste uge om, hvordan vi i det hele taget behandlede vores psykisk afvigende. Men her er der jo tale om en noget anden gruppe, der er tale om psykisk afvigende lovovertrædere, hvorfor jo i høj grad hensynet til den øvrige befolkning, altså beskyttelsen i forhold til øvrige borgere, også kommer ind. Vi kan heller ikke støtte forslaget hverken for så vidt angår længstetiden, eller for så vidt angår dette, at retten skulle tiltrædes af psykiatrisk

sagkyndige. De er jo inde i billedet på mange måder i forbindelse med disse menneskers sagsbehandling.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne sige tak for forslaget. Ikke fordi jeg vil støtte det, men fordi det vil give os en god lejlighed til i Retsudvalget at drøfte forholdene om disse tidsbestemte anbringelser, og vi vil da især drøfte, hvordan det virker med muligheden for at komme ud. Det er naturligvis beroligende, at det drejer sig om få tilfælde, men selv få tilfælde er der grund til af og til at dykke ned i, og det vil vi altså benytte dette forslag til.

Birgith Mogensén (CD):

Det er igen et straffesanktionsliberaliseringsforslag, der kan skabe endnu mere krimiangst og utryghed i den danske befolkning, hvis det vedtages.

Heldigvis benyttes disse tidsbestemte særforanstaltninger og forvaringsstraffesanktioner meget sjældent, måske for sjældent; men når retssystemet efter nøje overvejelse er nødsaget til at dømme efter disse paragraffer, er der mange og tungtvejende argumenter, der taler for. CD vil ikke være med til en eftergivenhed på dette område. Nogle må prioritere ofrene højest.

Pia Kjærsgaard (FP):

Vi mener ikke, det er så nemt bare at sætte en maksimal tidsramme for psykiatrisk behandling, som det her foreslås af SF. Psykiatrisk behandling kan ikke foretages pr. tidsramme, mener vi, men afhænger af, hvordan behandlingen skrider frem. Desværre er det også set, at psykiatrisk behandling har kunnet finde sted på få uger, hvorefter den dømte af lægerne har kunnet erklæres rask og i princippet klar til løsladelse fra behandlingen og opholdsstedet.

I forslaget skriver SF, at man også vil sikre, at anbringelsen ikke udstrækkes længere end behandlingsmæssigt påkrævet. Det tror jeg såmænd heller ikke sker, men hvad der så skal ske, hvis behandlingen har været så succesfuld, det er ikke rigtig til at vide. Jeg mindes et eksempel, hvor patienten selv var læge, men fik grønt lys fra kollegerne på rekordtid. Hvad mon ofrene for forbryderen føler ved en sådan lægelig løsning på en straf? Jeg ser ikke grund

[Pia Kjærsgaard]

til at ændre ved de nuværende forhold, da der ud fra forslaget er tale om syge mennesker, og de kræver som bekendt behandling. Desværre har vi også set eksempler på raskmeldte personer, der efter lægeligt skøn er klar til at begå sig i samfundet, hvorefter de igen går i den gale grøft og laver ny kriminalitet.

Fremskridtspartiet kan således ikke støtte beslutningsforslaget, men mener helt klart, at der bør være mulighed for, at en dømt, der skal under psykiatrisk behandling, ikke bør kunne komme ud før udløbet af den tidsramme, en lovovertrædelse ellers ville have medført, og det er jo en anden historie, som dette forslag ikke rigtig omhandler.

Kristian R. Kristensen (KRF):

Ved behandlingen af dette beslutningsforslag må vi ikke glemme, at den omtalte indlæggelse ikke bare er en frihedsberøvelse, men også en behandlingsmulighed under lægeligt ansvar, en mulighed for en behandling med en helbredende virkning og for frigivelse til en mere menneskeværdig tilværelse efter behandlingen. Derfor vil vi gerne være med til at arbejde på, at det bliver et rimeligt ophold, som vedkommende får, men det kan vi tage op i udvalget.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det var fru Pia Kjærsgaards bemærkning om, at hvis et menneske er sygt og i den situation begår et eller andet, som raske mennesker ikke vil begå, når de opfører sig normalt, og som de bliver straffet for, hvis de alligevel gør det, og derefter bliver helbredt af lægerne, så skal vedkommende alligevel straffes. Det må så, når man er konsekvent og logisk, sige, at fru Pia Kjærsgaard indfører, at man straffes for sygdom.

Jeg vil gerne have, at dette bliver imødegået allerede herfra. Derfor har jeg ønsket at komme med denne indsigelse, for konsekvensen af fru Pia Kjærsgaards bemærkninger er, at hun ønsker, at folk skal straffes for sygdom.

Jørgen Tved (FK):

Straks dette Folketing trådte sammen, stillede Fælles Kurs et forslag – en såkaldt mistilidsdagsorden – til den nuværende regering

om, at Folketinget skulle forsøge at sikre sig en anden regering. Vi blev dengang bebrejdet af flere repræsentanter for SF, at vi stillede et forslag, som vi godt vidste ikke havde nogen som helst chance for at blive vedtaget. Det vidste vi ikke, vi håbede.

Jeg kan forstå på den modtagelse, dette udmærkede forslag fra hr. Carsten Andersen har fået, at han heller ikke har sikret sig, at forslaget har en rimelig chance for at blive vedtaget. Det synes jeg egentlig er synd, for der er naturligvis to forhold, man skal tage i betragtning, når man ser på forslaget. Det er det, der er peget på, hensynet til dem, der er uden for tremmerne, men vel også hensynet til de mennesker, som er kommet ind bag tremmerne. En tidsbestemt straf eller en tidsubestemt anbringelse kan i sig selv være, jeg havde nær sagt medvirkende til at gøre opholdet længere, end det stort set burde have været.

Jeg tror ikke på, at man kan stole på med de ressourcer, der er til rådighed i behandlingsinstitutioner, at det altid kun er de lægelige hensyn, som er afgørende for, hvornår en patient kan løslades eller frigives. Man kan bruge hvilket udtryk, man nu har temperament til.

Jeg tror, at presset på disse behandlingsinstitutioner ofte er af en sådan art, at der går længere tid, end der ville gå, hvis det kun var de rent lægelige vurderinger, der skulle ligge til grund. Derfor synes vi, at det er et godt forslag. Vi synes, det er rimeligt, tingene bliver vendt, og at der bliver taget også et meget stort hensyn til dem, der sidder bag tremmerne, så de ikke skal sidde der længere end allerhøjest nødvendigt.

Vi bryder os under ingen omstændigheder om begreber som »anbringelse« eller »fængsling på ubestemt tid«. Vi synes, folk nogenlunde skal vide, hvad de har både at se frem til af det gode og i dette tilfælde må man vel sige af det onde.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg må indrømme, at jeg ikke rigtig fattede, hvad det var, hr. Bernhard Baunsgaard mente, eller om det var et almindeligt udtryk for sædvanlig diskussionslyst hos hr. Bernhard Baunsgaard. Jeg har bestemt ikke sagt, at psykiatriske patienter blot skulle have straf, men det, vi diskuterer her, er en tidsramme, som Fremskridts-

[Pia Kjærsgaard]

partiet ikke kan gå med til. Jeg må indrømme, at meningen med hr. Bernhard Baunsgaards indlæg gik lidt hen over hovedet på mig.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Jeg skal passe på ikke at gå uden for dagsordenen, men jeg synes, jeg bliver nødt til at sige til hr. Jørgen Tved, at vi fra SF's side stiller mange forslag, om hvilke vi ikke forventer, at de bliver vedtaget, men vi gør det, fordi vi mener, at vi dermed kan være med til at sætte en proces i gang, som skubber i den rigtige retning, og det er baggrunden bl.a. for dette forslag, hvorimod vi har en lidt anden holdning til mistillidsdagsordener. Vi synes, vi skal spare lidt på dem, og så skal de også virkelig blive vedtaget, når de bliver fremsat.

(Kort bemærkning).

Jørgen Tved (FK):

Så var det da godt, at vi ikke fulgte det gode råd, vi fik af bl.a. hr. Gert Petersen. Vi synes, det ville være ganske fortrinligt, om SF og vi i fremtiden kunne stille fornuftige forslag. Selv om der ikke er flertal for fornuften i dette Ting, skal forslagene naturligvis frem.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Fru Pia Kjærsgaard anerkender, at et sygt menneske ikke skal straffes på samme måde som et rask menneske! All right, så langt, så godt.

Derefter fortsætter fru Pia Kjærsgaard: men han eller hun bør ikke slippes fri, før der er gået lige så lang tid under anbringelsen, som et normalt menneske ville være blevet straffet med.

Så siger jeg, at det her drejer sig om et sygt menneske, der behandles og bliver rask, og som ikke kan straffes for det, han eller hun har gjort, mens vedkommende var syg. Men alligevel skal vedkommende efter fru Pia Kjærsgaards mening blive inde.

Så er der kun at slutte, at fru Pia Kjærsgaard har den opfattelse, at et menneske, der er sygt, skal straffes, fordi det er sygt, ikke for handlingen, det har begået.

Carsten Andersen (SF):

Jeg er glad for, at vi nu kan vende tilbage til det, dagsordenspunktet egentlig handler om, nemlig spørgsmålet om at sætte en tidsbegrænsning på særforanstaltninger og på forvaring. Det er, som om dette forslag begynder at røkke ved nogle væsentlige og grundlæggende ting i hele strafferetsplejen, nemlig at SF ønsker, at de mennesker, som er erkendt syge, og som i deres sygdom har begået kriminalitet, skal behandles. Derfor siger vi, at opholdet ikke skal strække sig længere, end en tilsvarende dom for den pågældende kriminalitet ville have medført.

Det begynder at røkke ved nogle holdninger, fordi vi siger, at det, der sker, når samfundet reagerer over for disse syge menneskers kriminalitet, faktisk også er en forfølgelse – der ligger et vist strafelement i det. Det giver justitsministeren os egentlig også ret i, idet justitsministeren her sagde, at vi må have forvaringen, fordi fængselsstraffen er utilstrækkelig over for disse mennesker. Derved har man her ad bagvejen egentlig fået en tidsbestemt strafforfølgelse af disse mennesker. Vi har jo andre love, f.eks. sindssygeloven – den vil formentlig blive afløst af lov om tvang i psykiatrien – som indeholder bestemmelser om, at folk, der er til fare for sig selv og andre, kan tilbageholdes. Så vi har altså bestemmelser, der kan løse dette problem.

Det er rigtigt, som justitsministeren peger på, at man hvert halve år kan gennemføre en retssag om at blive løsladt, men vi, der har beskæftiget os med denne problematik, ved, hvad det er for nogle skueprocesser, disse retssager er, og hvilket indhold de egentlig har. Der er nemlig nogle juridiske bestemmelser, som siger, at hvis der ikke foreligger noget nyt i sagen, henholder man sig til, hvad der er sagt tidligere. Det vil være meget svært for den, der er indlagt på disse præmisser, at få noget nyt frem. Derfor har vi også medtaget et andet forslag, nemlig punkt b i beslutningsforslaget, der lyder:

»For at sikre, at anbringelsen ikke udstrækkes længere end behandlingsmæssigt påkrævet, skal retten ved stillingtagen til foranstaltningernes fortsatte opretholdelse tiltrædes af en psykiatrisk sagkyndig og en repræsentant for patientorganisationerne.«

Vi ønsker et bredere og mere folkeligt islæt end det, Retslægerådet kan give, fordi vi mener, der skal andre øjne til at se på det end de

[Carsten Andersen]

stive jurabriller, Retslægerådet har. Det er måske nok et angreb på nogle af de stive traditioner, der findes på dette område, inden for retsvæsenet; dem ønsker vi at få gjort lidt op med på dette område.

Hr. Torben Lund udtrykte sympati for tankgangen, men var ked af ikke at kunne følge sin sympati og fandt, det var for firkantet. Når hr. Torben Lund mente, det var betænkeligt at sætte vedkommende ud i samfundet, går jeg ud fra, at han regnede med, at vedkommende stadig væk var syg. Jamen fra SF's side forestiller vi os da, at der findes et godt beredskab for psykiatrisk syge mennesker, sådan at vi kan sætte ind over for disse mennesker, så de ikke iskoldt bliver sat ud af en fængelsport kl. 4 om morgenen. Der skal selvfølgelig foreligge et behandlingstilbud, som kan videreføre den hidtidige behandling. Vi ser faktisk disse lovovertrædelser som en helhed i samfundsmæssigt perspektiv og ikke kriminalforsorgen og forvaringsforsorgen som én ting og de øvrige psykiatriske behandlingstilbud som en anden ting.

Vi er glade for, at hr. Torben Lund og Socialdemokraterne vil være med til at overveje nogle af disse spørgsmål i udvalget. Men jeg forstår ikke rigtig hr. Torben Lunds bemærkninger om, at det ikke er hensigtsmæssigt, at f.eks. patientorganisationerne er med i sådan en vurdering, altså af, om det behandlingsmæssigt fortsat er krævet. Jeg havde egentlig indtrykket af, at Socialdemokratiet gik ind for folkelige, brede bevægelser og en større folkelighed i mange af disse spørgsmål. Hvorfor så ikke i juraen? Hvorfor skal det være forbeholdt de sorte skriftkloge, så der ikke kan komme andre synspunkter ind? Det håber jeg hr. Torben Lund vil være med til at ændre i udvalget, så man i alle tilfælde kan få det gennemført. Vejledning af dommerne er ikke nok i disse sager; man må gå ind i et mere konkret arbejde med dem.

Hr. Fischer og fru Elsebeth Kock-Petersen beklagede sig over, at forslaget ikke var ordentligt gennemarbejdet. Jamen der er et gammelt mundheld, som siger, at der kun behøves en kort argumentation for gode sager, og dette her er en god sag. Fru Elsebeth Kock-Petersen og hr. Fischer har bare større tiltro til det etablerede og stivnede end til noget mere fleksibelt.

Vi er glade for, at hr. Bernhard Baunsgaard vil gå ind i problematikken og arbejde med det, der ligger bagved. Det kan være, at vi under ar-

bejdet i udvalget kan få flyttet nogle af de støvede fængelsmure og få blødt rammerne lidt op.

Til fru Birgith Mogensen kan jeg ikke lade være med lige at sige, at dette her ikke er en liberalisering af straffespørgsmål, eftersom man jo fastslår, at forvaring ikke er en straf, men en behandlingsform.

Til slut vil jeg gerne takke hr. Kristian R. Kristensen og ordføreren for Fælles Kurs for, at de var positive over for tankerne. Det begynder trods alt at lysne lidt i nogle hjørner af denne sag, og vi ser frem til et spændende udvalgsarbejde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.15.

Mødet udsat kl. 12.07

Mødet genoptaget kl. 13.15

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 96:

Forslag til lov om nævn vedrørende visse kulturelle foreninger, stiftelser, institutioner m.v.

Af kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen).

(Fremsat 18/11 87).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 8 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 97:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Kulturstøtte).